

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Félféle évre • 150.— | Egy hóra • 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

Statisztikai hivatal Debrecenben

Az 1920. évi népszámlálás

A városi tanács mai ülésén Zöld József th. tanácsnok bemutatta az 1920. évi népszámlálásról alkotott törvényt. A népszámlálás pontos határnapját a kereskedelemügyi miniszter fogja rendeletileg megállapítani. A kijelölendő határnaptól számított tíz napon belül a népszámlálás betegező. A népszámlálás alkalmából a lakás céljaira szolgáló épület és a lakások is összeírások. Az összeírás munkájában a néptanítók résztvenni kötelesek, szükség esetén a számlálás ideje alatt a tanítás a népiskolákban szünetelhet. A népszámlálásnak az államra eső költségeit több éves részletekben veszik fel az állami költségvetésbe. A városra eső költség, tekintve hogy tíz évvel ezelőtt 18.000 koronára rugott, ezáltal előreláthatólag 180—200.000 korona lesz.

A városi tanács az 1920. évi népszámlálásról szóló 1920. évi XXXIII. törvényeket tudomásul vette.

A városi tanács a népszámlálás felügyeletével s a törvényben a törvényhatóság első tisztviselője hatáskörébe utalt teendők ellátásával Zöld József th. tanácsnokot, illetve a közlekedési ügyosztályt bizta meg, tekintettel arra, hogy ennél az ügyosztálynál ilyenmű munkával foglalkozó begyakorlott segédsemmel, megfelelő iroda és pénztár áll rendelkezésre. A tulajdonképeni népszámlálási munkákat szakszerű vezetésével Csobán Endre főlevéltárost bizta meg a tanács.

Mint hogy mind nyilvánvalóbbá válik, hogy a 110.000 lakosú Debrecen hatalmas gazdasági és kulturális fejlődése mellett a városi statisztikai hivatal felállítását tovább odázní nem lehet s a mostani népszámlálás a legalkalmasabb időpont lenne egy új hivatal mennél kevesebb költséggel való berendezésére, a városi tanács megbizta Csobán Endre főlevéltárnokot, ki ez ügyben már tanulmányokat folytatott és előmunkálatokat végzett, hogy a város lakosairól felveendő számláló lapok másolatának megszerzése és a városi statisztikai hivatal felállítása tárgyában a m. kir. központi statisztikai hivatal és a székesfővárosi statisztikai hivatal vezetőségével tárgyalásokat folytasson.

A törvény 4-ik §-a szerint a népszámláláshoz szükséges nyomtatványokat az állam ingyen szolgáltatja. E nyomtatványokon a kérdőpontok kilölteiről a községek saját költségükön kötelesek gondoskodni. Ehhez képest a számláló biztosoknak, valamint az összeírás munkálatok felülvizsgálásával megbízandó községeknek díjazása s a felmerülő fuvar és egyéb költségek a községet terhe-

lik. A népszámlálás többi költségei az állam terhére esnek.

A városi tanács a népszámlálási munkálat végrehajtásával járó nagy költségtől a házipénztárt megkímélni óhajtván, e költségeket a közellátási hivatal terhére kívánja utalni. Ennek elrendelése végett a tanács a tör-

vényhatósági bizottsághoz előterjesztést tesz.

Addig is, amíg a közgyűlés rendelkezése megérkezik, felhatalmazta a tanács Zöld József th. tanácsnokot, hogy az előmunkálatok esetleg felmerülő kiadásait a közellátási pénztár terhére fedezhesse.

Horthy kormányzó a jogrend megbontói ellen A kormányzó nem nyul a királyi trón után

Budapest, okt. 18. Székesfehérvár város és Fehérmege közönsége nagyszabású ünnepség keretében leplezte le a nemzeti hadsereg bevonulásának egy éves évfordulója emlékére emelt emlékoszlopot. Az oszlop felírása ez:

»Ezen a helyen fogadta 1919. október 12-én délelőtt 9 órakor Fehérmege és Székesfehérvár város közönsége hazánk reményét, a nemzeti hadsereget és annak élén nagybányai Horthy Miklós fővezért. Kísérte áldás kezében nemzetünk viharvert zászlóját! A Kerpáloklól az Adriáig visszhangozék újra a magyar katona halhatatlan dicsősége!«

Horthy Miklós kormányzó, aki Magasházy százados kíséretében autón érkezett a városba, a fogadás után az emlékoszlop előtti térre ment, ahol a kivonult csapatok díszmenetét követően Károlyi József gróf főispán üdvözlő beszédére válaszolva, a következő beszédet mondta:

— Egy évvel ezelőtt tulajdonképpen ezen a helyen fejeződött be egy sötét, szegényteljes időszak, innen indult előre négy százados álmunk megvalósulása, a szebb magyar jövőnek záloga, a nemzeti hadsereg. Ez az emlékoszobor készlet az emlékezésre, és ha visszagondolunk az elmúlt esztendőre, sok szép és nagy alkotás jelzi egy új, szebb, dicsőbb korszak virradatát. Van megbízható hadseregünk, az alkotmányos élet helyreállt, a külföld kezd bennünket megismerni, értékelni és megbecsülni, az építő és termelő munka pedig már elédni kezd az egész vonalon. Es ha én mégis ma hazánk egén nem a napfényt látom, annak oka az, hogy nem minden alakult úgy, ahogy egy évvel ezelőtt Szent István városában elképzeltem és vártam.

Azt hittem, hogy a nemzet annyi megpróbáltatás, szegény és megalázás után egészen egygyé forradt a haza megmentésében. Ez nem történt meg. Az emberek nem tudják levétközni a forradalmi mámort. Mindenki vezetni akar, de senkisé akar vezetni. Mindenki politizál és mindenki, de különösen egyes csoportok egymaguk akarják az összes kérdéseket még pedig azonnal, egy csapásra megoldani. Sorrend nélkül, meggondolatlanul, előkészítés nélkül vetik bele a közvéleménybe a

legnagyobb problémákat, ami nem vezethet megoldásra és megnyugvásra, csak izgalomokra és az alig visszaszerzett belbék megrendítésére, még akkor is, ha ezek a törekvések különben jóhiszeműek és hazafiasabb eredetűek.

Egy jogállamban tömegek, felelőtlen elemek nem dikálhatnak, csak az alkotmányos fórumok, amelyeknek vezetését mindenki respektálni tartozik. Elhatározott akaratom, hogy a magyar nép végleges megnyugvása érdekében a demagógiát egyszerű és mindenkora elnémitsem.

Ujabbán mint sürűben lehet észlelni oly törekvéseket, amelyek a király személyének kérdését igyekeznek előtérbe tolni. Mindnyájan egyetértünk abban, hogy ez az ország meg nem tagadva ezer éves multját, mint királyság folytassa életét a nemzetek nagy közösségében és mindnyájan szeretnénk Szent István koronáját régi fényében tündököltve látni. Odáig azonban még nagy külpolitikai feladatok és a belső konszolidáció nehéz munkájának befejezése állanak előttünk.

Azok, akik a király személyének kérdését idő előtt bolygatják, a nemzet egységét bontják meg, az ország polgárainak lelkét forradalmosítják, megakasztják a belső konszolidációt és ezzel bérítik külpolitikai cselekvő képességünket is.

Magyarországnak a királyi hatalom gyakorlása szünetelésének idejére a nemzetgyűlés által a legfőbb hatalom megtestesítőjéül megválasztott kormányzója nem élhet vissza a hatalommal, nem nyulhat a királyi hatalom, nem nyulhat a királyi trón után. Én így fogom fel kötelességemet. Értsék meg kötelességeiket mások is. Aki nem érti meg, azzal meg fogjuk értetni. Kísérletezésre idő nincs, aki nem alkalmazkodik a jogrendhez, az bűnhődjön meg.

Az első év küzdelmei után a második évet az imperatív megnyugtató jegyében óhajtom megkezdni, amelynek Isten segítségével idővel gazdag, hatalmas Magyarország lesz az eredménye koronás királlyal az élén, akit a nemzet lelkesedése fogad tart karokkal!

A kormányzó riadó lelkesedéssel fogadott beszéde után következett a tábori mire, melyet Zadravetz tábori püspök celebrált, aki mise után nagy hatású beszédet intézett a közönséghez.

A kivonult csapatok és a cserkészek díszmenete után a kormányzó elutazott Székesfehérvárról.

Rakovszky és Meskó

Budapest, okt. 18. Rakovszky István, a nemzetgyűlés elnöke, Veszprémben választói előtt tartott beszámolójában a klotür eleni tiltakozását jelentette be. A kormány politikáját bírálva, elítélően nyilatkozott a felesleges állásokról és kiadásokról.

Rubinek Gyula kereskedelemügyi miniszter Csongrádon résztvevett a Falu-Szövetség alakuló gyűlésén. A gyűlés után rendezett banketten Meskó Zoltán belügyi államtitkár nagy beszédet mondott, melyben a zsidókérdést fejtegette és kijelentette, hogy ez a kérdés tulajdonképpen nem is zsidó-, hanem keresztény kérdés. Aki most a keresztény alakulatok élére akar állani, annak a szemébe kell néznie, hogy nem gyorsforraló keresztény-e, mert akkor nincs rá szükségünk. Nyiltan kimondom Friedrich István nevet. — folytatta. Friedrich István a szabadkőműves páholy tagja volt és most ő akar vezére lenni a kereszténységnek, pápább akar lenni a pápánál.

Az osztrák képviselőválasztások

76 keresztényszociálista, 65 szociáldemokrata mandátum — Czernin Ottokárt megválasztották

Bécs, okt. 18. Általános meglepetésre teljes rendben folytak tegnap a parlamenti választások. A szavazás reggel 7 órakor kezdődött és délután 5 órakor ért véget. A szavazásra jogosultak 80 százaléka megjelent az urnáknál. Annyi már most is biztosnak látszik, hogy Bécsben megválasztottak 28 szociáldemokratát, 16 keresztényszociálistát és 3 nagynemzetet. Bejutott Czernin Ottokár gróf volt külügyminiszter az általa alapított polgári munkapárt egyetlen képviselőjeként. Ellenben a zsidó nemzeti mandátum, amelyet Stricker, a bécsi Morgenzeitung szerkesztője töltött be, elvesztettek tekinthető épp úgy, mint az egyetlen bécsi cseh mandátum is, amely Dvorzsáké volt.

A szociáldemokraták közül Bécsben mandátumot kapott Bauer Ottó dr., Seitz Károly dr., Adler Frigyes dr., Ellenbogen dr., Deutsch Gyula dr., Leitner Károly dr., Schiesinger Teréz, Müller Rudolf. A keresztényszociálisták közül megválasztották Bécsben Weinskirchner dr. volt polgármestert, Kuntsak Lipót pártelnököt. A vidéki kerületekből néhány keresztényszociálista győzelem híre érkezik. Renner dr. ismét megvá-

lasztották a szociáldemokraták közül.

Bécs, okt. 18. Ma délig a belügyi kormány választási irodájához a következő végleges eredmények érkeztek be: Megválasztottak 76 ker.-szociálistát, 65 szociáldemokratát, 18 nagynémetet, 1 polgári munkapártit.

Kifosztják a demarkációs vonalon a kiutasított magyarokat

Az elrabolt Erdély belsejéből naponta új és új vonatok érkeznek Csonka-Magyarország területére és hozzák a lerongyolódott, éhezől kiutasítottak százait. Az oláh impérium mindent megtesz, hogy megszabaduljon ezektől a magyar érzésük miatt kellemetlen, elemektől, de ugyancsak el is követ mindent, hogy mennél szármalmasabb állapotban érkezzenek meg új hazájukba.

A debreceni államrendőrségnek a demarkációs vonal főbb pontjaira kirendelt közegei most egy újabb oláh gyalázatosságról tesznek jelentést. Az oláh határrendőrség ugyanis — nem tudni: utasításra-e vagy önszántából — az újabb átjövő kiutasítottaktól oláh valutában hozott pénzeiket az utolsó lei-ig elszedi. Az elkobzás után aztán, a parancsnok nagylelkűségéhez képest, vagy nem ad semmit a menekülteknek vagy 1:2 arányban oláh lebélyegzésű osztrák-magyar bankjegyekben fizet.

A kiutasítottak, akik Erdélyben minden ingóságukat pénzzé tették, ingatlanukat eladták, végtelen kárt szenvednek a legújabb oláh trükk szigorú alkalmazása által. A lebélyegzett osztrák-magyar bankjegyeket ugyanis most már nincs módjukban leire visszacserezni, mert a becserelés határideje szerdán lejár, viszont a lebélyegzett bankjegyeknek Csonka-Magyarországon nincs semmi értékük. Ilyen módon napról-napra több kiutasított tisztviselő veszíti el a határnál minden vagyonát és érkezik át koldusként új lakóhelyére.

A debreceni rendőrség a magyar kormánnyal lépett érintkezésbe egy olyan eljárás keresése végett, amely a menekülteket ismét csekély vagyonkájuk birtokába juttatná.

Távírat- és telefonforgalom a semleges zónával. A debreceni posta- és távirda-igazgatósági kirendeltség közli, hogy a román megszállott területekkel határos semleges zónában magántávíratok válthatók és a távolsági forgalomban magántávbeszélgetések is folytathatók, ha erre a fél a katonai cenzurától előzetes engedélyt nyert. Ennélfogva Almód, Artánd, Bagamér, Berekböszörmény, Biharkeresztes, Biharugra, Bojt, Csenger, Esztár, Gáborjan, Geszt, Győrtelek, Henczida, Jánk, Kismarja, Komádi, Konyár, Körösnagyharsány, Körösszakál, Kötgyán, Makkerék, Mezőpéterd, Mezősas, Mezőgyán, Monostorpályi, Nagyecsed, Nagykereki, Nagyléta, Nagyléta-Vértes, Nyiracsád, Nyirábrány, Nyírbétek, Nyíresaholy, Nyírlugos, Pocsaj, Pócsalma, Tyukod, Sarkad, Sarkad, cukorgyár, Sarkadkeresztúr, Szatmári ököritő, Szentpéterszeg, Vállaj, Vámpérecs, Váncsod és Zsádányval. Ellenben továbbra se küldhetők magántávíratok és a távolsági magántávbeszélgetések sem folytathatók: Barabás, Bereksrány, Döge, Fényeslitke, Gacsály, Gergelyi, Gulács, Gyüre, Komoró, Kopócsapáti, Kölcse, Mándok, Nagykőnya, Nagyzekeres, Penyige, Tarpa, Tiszabecs, Tiszaszentmárton, Tornyospálca, Turistvárdi, Tuzsér, Vásárosnamény, Vitka és Záhonyval.

200.000-nél több menekültől kell gondoskodni. Minden fillér áldás. Vegyetek menekült-bélyeget!

Nagyarányu lázadás Moszkvában

A Kreml a felkelők kezén

Berlin, okt. 18. (A M. T. I. szikratávirata) A Havas-ügynökség jelenti, hogy Moszkvában hir szerint nagyarányú lázadás tört ki. A felkelők hatalmukba kerítették a Kremlt.

Bécs, okt. 18. (M. T. L.) A Morgen jelenti Prágából: Kerenski volt orosz miniszterelnök tegnap este Prágába érkezett. Kisérétében négy politikai barátja volt. Kerenski a Venkov munkatársának kijelentette, hogy a bolsevista uralom bukása küszöbön áll és már most kötelessége minden bolsevistaellenes demokratikus elemnek, hogy a jövő feladataira előkészüljön.

A lengyel-orosz fegyverszünet

Páris, október 18. (A M. T. I. szikratávirata.) Rigából jelentik: A lengyel-orosz szerződés értelmében az ellenségeskedést megszüntették. A lengyeleknek a jövőben tartózkodniuk kell attól, hogy a bolsevista kormány elleneségeit támogassák.

Pinszk a lengyeleké.

Hága, október 18. Mint a Nieuwe Rotterdamsche Courant jelenti Londonból odaérkezett hírek szerint a lengyelek megszállták Pinszket.

Lengyelország a kis ententében

Páris, október 18. (A M. T. I. szikratávirata.) Az Excelsior londoni távirata jelenti: Lengyelország elhatározta, hogy belép a kis ententébe.

Miklós nagyherceg Wrangel vezérkarában

Moszkva, október 18. (A M. T. I. szikratávirata.) Nikolajevics Miklós nagyherceg, a cári hadsereg volt főparancsnoka, belépett Wrangel tábornok vezérkarába. Róma, október 18. (A M. T. I. szikratávirata.) Konstantinápolyi jelentés szerint Wrangel tábornok a Dnyeszter jobbpartján újból nagy győzelmeket aratott.

Az angol szénbányászok sztrájkja

Egy millió munkás sztrájkol — Lloyd George a nemzet ellenállását kéri

Páris, okt. 18. A Havas-ügynökség jelenti Londonból: A bányamunkások sztrájkja teljes egészében folyik és egy millió bányamunkást ölel fel. Lloyd George miniszterelnök kiáltványt intézett a nemzethez azzal a felszólítással, hogy a bányamunkások erőszakos eljárására ellenállással feleljenek, mely az ország minden erejét egyesítse. Nincs kétsége, hogy a sztrájk össze fog omlani.

A sztrájk következményei már kezdenek érezhetővé válni. Számos gyárnak meg kellett szüntetnie üzemét. A sztrájk a nép körében nagyon is népszerűtlen.

Páris, okt. 18. Londonból jelentik: A szállító-munkások tegnap esti gyűlésükön határozatot hoztak, mellyel 4 font heti bért követelnek. A határozat szerint a szállító munkások készek szolidaritást vállalni a szénmunkásokkal.

DOLLÁRT
és más idegen pénzeket legmagasabb napi áron váltja be
GÓTSCH SÁNDOR
bankirodája DEBRECEN,
Plac-u. 38. I. em. Főposta mellett.

A budapesti tőzsde

Budapest, okt. 18.

A tőzsde irányzata nagyon szilárd. Különösen a malomértékek felé fordult ma a piac érdeklődése, ezeknek árfolyamai ugrásszerűen emelkedtek. Nagy az életség a vas- és gépipari papirokban is; egyes értékek, mint Államvasút, Rima, a szénbányák közül Salgó és Urikányi nagyon szilárdak. A kulisszapiacon élénk volt a forgalom különösen a Magyar hitelben, Államvasutban és Salgóban. Árfolyamok: Magyar hitel 1890-70, Osztrák hitel 995-1000, Jelzálogbank 550-53, Leszámitoló 855, Hazai bank 750-90, Angol-magyar 1030-50, Magyar-olasz 490-80, Alt. takaréki 1095, Borsod-Misk. 3300-150, Concordia 2300-265, Gizella 2050-100, Hungária 2450-300, Viktória 8000-7600, Salgó 7300-250, Urikányi 5600-640, Ganz-Danub. 17550-660, Ganz-vill. 3600-550, Rima 4400-250, Kóburg 3300-450, Lipták 550-505, Brassói 4400, Hazai faterm. 6150-250, Nasicai 14300-200, Danica 5900-50, Papir 3100-3025, Cukor 14700-600, Lampa 2650-570, Gummi 3400-500, Adria 13700-950, Közúti 1590-575, Levante 4750, Államvasút 5350-450, Trust 2025-60.

Valutapiacra élénk forgalom mellett szilárdultak az árfolyamok. Napoleon 1150-1146, Font 1290, Dollár 391-387, Francia frank 2675-27-1, Márka 5-47-5-48, Lira 15-15-50, Rotjanov 3-66-3-59, Lei 7-28

-7-13, Sokol 4-72-4-75, Kor-dinár 11-50-11-25 Frank-dinár 11-40, Léva 5-50, Bécs 98-98-25, Lengyel márka 1-86-1-70.

A zürichi devizák

Zürich, okt. 18. (Megnyitás.) Budapest 165, Bécs 215, Osztrák bélyegzett 1-75, Berlin 8-95, Newyork 631, Prága 7-45, Milano 24-50, Bukarest 10-75.

DOLLÁR RANKAI KENYÉRPAC

HIREK.

Hiszek egy Istenben, Hiszek egy Hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámasztásában.

Az egyetem megnyitása. A debreceni m. kir. tudományegyetem idei tanévének ünnepélyes megnyitása csütörtökön délelőtti 10 órakor tesz a Nagytemplomban tartandó istentisztelettel. Az istentiszteleten Csánki Benjámint egyetemi tanár imádkozik. Az egyetem közgyűlése háromnegyed 11 órakor kezdődik a kollégium dísztermében. Tóth Lajos dr., az elmúlt tanév prorektora beszámol az 1918-19. és 1919-20. tanévről, Pokoly József dr. ezidei rektor elmondja székfoglalóját és Tankó Béla dr. bölcsészeti kar dékán beszédet intéz az ifjúsághoz és megnyitja az 1920-21. tanévet. Az ünnepélyes megnyitón résztvesz az egész városi tanács, élén Márk Endre udvari tanácsos polgármester.

Déri Frigyes Debrecenben. Déri Frigyes bécsi kereskedelmi tanácsos, aki milliókat érő mügyüteményét és muzeumát Debrecen városának adományozta, ma este Czako Elemér miniszteri tanácsos kíséretében Debrecenbe érkezett, hogy a horribilis értékű gyűjtemény elhelyezését megbeszélje. A magyarság rajongó hívét, a város nagy-lelkű mecénását Márk Endre udvari tanácsos polgármester, Csűrös Ferenc tanácsnok, Zollay Lajos h. muzeumi igazgató és Nagy József képtárőr fogadták a város nevében.

Pető Pál és társai. A városi tanács mai ülésén megállapította, hogy a város tisztviselői közül Pető Pál dr. a népjóléti hivatal igazgatója, Varga Endre dr. közigazgatási gyakornok és Varga Lajos napidíjas, valamint Szepesi Albert, a munkaközvetítő hivatal vezetője és Szilvási Béla detektív nem tartózkodnak a városban. Az első három ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat van folyamatban, ez azonban nem fejezhető be, mert a három tisztviselőt nem tudják kihallgatni. Ezért elhatározta a tanács, hogy a három tisztviselőt a hivatalos lapban közzéteendő hirdetményben felhívja, hogy 15 nap alatt jelentkezzenek, mert különben a fegyelmi vizsgálatot nélkülök folytatják le.

Egyetemi tanárok jubileuma. Az egyetemi tanács arról értesítette a városi tanácsot, hogy a debreceni tudományegyetem két nagyevű tudós tanára, Pokoly József dr. az egyetem rektora és Thegze Gyula dr. nyilvános rendes tanár csütörtökön, az egyetem megnyitása napján ünnepik tanári működésük huszonöt éves jubileumát. Az egyetem ünnepélyt rendez a két jubiláns tudós tiszteletére és az ünnepélyre a városi tanácsot is meghívta. A városi tanács az ünnepségen teljes számban résztvesz és a jubilánsok a város nevében üdvözölni fogják.

Eljegyzés. Rosenthal Mihály (Balmazújváros) és Fogel Ilonka (Monostorpályi) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

A szállítási igazolványok jövedelme. Zöld József tb. tanácsnok ma bejelentette a városi tanácsnak, hogy a kormány rendelete értelmében ezentul díjtalanul állítják ki a szállítási igazolványokat. A szállítási igazolványokért szedett díjakból 1,044,000 korona jövedelme volt a városnak.

Gyermekholttest a temetőben. Tegnap este a Hatvanutcai temetőben Dombórszky Sándor temetőőr egy kőbor kutya szájában egy gyermekholttestet látott. A temetőőr elvette a holttestet a kutyától és telefonon tett jelentést a rendőrségnek. Az ügyeletes tisztviselő a holttestet a kórház halottas kamrájába szállította, ahol Kiss Gyula dr. rendőrorvos megállapította, hogy egy újszülött csecsemő holtteste. A gyermek fejletlensége amellől bizonyít, hogy koraszülött, de valószínű, hogy gondos ápolás mellett életképes lett volna. A rendőrség megindította a nyomozást.

Öngyilkos takarítónő. Ma délelőtti 10 órakor a Frohner szállodában Vas Bénéne Sári Mária takarítónő öngyilkos szándékból marólugot ivott. A mentők eszméletlen állapotban szállították a kórházba. Állapota súlyos.

A »Magyar Naptár« igen élénk tartalommal megjelent és lapunk kiadói hivatalában valamint a Hegedűs és Sallor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében kapható.

— **Eljegyzés.** Stark Erzsike és Bergmann Béla jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Halálos elgázolás.** Bal-mazujvárosban Simon György gazdálkodónak két és fél éves fiát tegnap az utcán egy szekér elgázolta. A gyermek alig félóra múlva kiszáradt.

— **Propaganda előadások.** Nagy számú elit közönség hallgatta végig vasárnap a Székely Társaság propaganda előadásának megnyitóját. A választékos műsor valóban magas színvonalú művészi pontjait élénk tapsolással, újrázással és néhol könnyekkel hallgatta meg a publikum. A ma délután fél 6 órakor a Vármegeház dísztermében tartandó előadás műsorát már ismertettük. A legközelebbi előadás október 22-én délután fél 6 órakor lesz a következő műsorral: 1. Szaval Nagy Lajos ref. hittanhangoló. 2. Az oláh uralom Erdélyben című előadást tart Antal József menekült törvényszéki elnök. 3. Melodráma. Előadja Kovács Mariska, Puskás Imre és Halmos Rezső. Az előadások előtt és után felváltva játszanak Magyar Imre és Kiss Béla zenekara.

— **A katonazenekar hangversenye.** Szerdán este 8 órai kezdettel az Angol-kávéházban ujjonnan összeállított klasszikus műsorral hangversenyt tart a katonazenekar. A jövendőleg a zene-alapra fordítanak.

— **Menekültek figyelmébe.** Mindazokat, akik a nyulási barak lakásokra lakóknak jelentkeztek, sziveskedjenek szerdán délelőtt 10 órakor e hivatalban megjelenni lakrészüket kijelölés végett. Országos Menekültügyi Hivatal Debreczeni Kirendeltsége.

— **Könyvtárakat legmagasabb árrban vásárol az Alföldi Antiquarium, Piac-u. 18., Tisza-palota.**

— **Vegyén »LUCIFER« takarékgyertyát! Kapható a »Hangya« üzletében. (Rózsa-utca 2.)**

— **Alakíttassa kalapjait Széll és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.**

— **Dynamó gépeket, kapcsoló táblát, villanyműszereket, mozgósínhez berendezéseket eladok, veszek, vagy cserélek. Földvári Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon: 168.**

— **Koros Sándor ujjonnan átala-kított uri és egyenruha divatüzlete, Piac-utca 69. Nagy rakár divatszövegekben és az összes katonai felszerésekben.**

— **Sirkoszoruk a legszebb kivitelben, ugyszintén viasz menyasszonyi koszoruk és fáttyok gyári árban, nagyban és kicsinyben Jünker művirág- és sirkoszorú-gyárban Piac-utca 26/b. Passage.**

Csonka Magyarország — nem ország, Egész Magyarország — mennyország!

DOLLÁRT
és más idegen pénzt legdrágábban veszek
SIMON GYÖRGY
Debreczen, Kossuth-utca 11.

Férfi fehéreneműeket
készít
HERMAN
NÁNDOR és Tsa
Piac-utca 10. Birkával szemben.

VELOUR ÉS BÁRSONY
MODELL KALAPOK
érkeztek.
SCHIMMER MÓRNÉ
Piac-utca 2. szám.
Alakítások gyorsan, izélesesen eszközöltek.

Női Antilop-keztük
érkeztek minden színben.
Schön Sándor
Piac-u. 14. Csapó-u. sarok.

SZÍNHÁZ.

A Vígyszínház új műsora nagy sikert aratott. Ugy a kis darabok, mint a szőlőszámok kitűnően sikerültek és az előadás egészben friss, pergő, nagyvárosi nivójú volt. Szemere nemcsak mint rendező, de különösen mint előadó aratott frenetikus sikert, a nagyszerű színész egy hét alatt meghódította a debreceni közönséget. De a gazdag műsor minden szereplője teljes igyekezetével vette ki részét a meleg sikerből. Szemere szőlőszámain kívül különösen nagy sikere volt a »Siófok gyöngye« című kis operettnak és Molnár Ferenc ragyogó kabarétréfájának. A vendégszereplő Dán Norbert gyöngye kvalitatív színész. A közönség lelkesen tapsolt.

— **Próbaházasság.** Nagyszabású ripacszkodásra használta ki a Csokonai-színház együttese a »Próbaházasság« reprimé. A szereplők önállósították magukat a színpadon és eljátszották egymás előtt a sikerrel biztató jeleneteket, főleg pedig az előadás slágerét, a pörköltet és a turócsuszát. Élénk feltűnést keltett a mérsároslegényt játszó Szalma Sándor sarkantyúval applikált baritonja. Az előadás igazán nem érte meg azt a fáradságot, amivel a darabnak a penésztől való megtisztítása járt.

— **A Csokonai-színház könyvtára.** A Csokonai-színház átvételére kiküldött bizottság megállapította, hogy a színházi könyvtár a legnagyobb rendtelenségben van és ezért a könyvtárt sem át nem vette Heltai Jenő, sem át nem adta Kardoss Géznak, hanem a könyvtár kérését a polgármesternél letétbe helyezte. A városi tanács mai üléséből felhívta Heltai Jenőt, hogy a könyvtárt november 30-ig hozassa rendbe, mert különben a tanács az ő költségére és veszélyére fogja rendbehozni.

— **Berky Kató gyásza.** Berky Katót, a Vígyszínház rokonszenves tagját súlyos csapás érte: férje Mészáros Alajos, a Nemzeti Színház ismert nevű művésze, tegnap váratlanul elhunyt Budapesten. A csapás megtörte a fiatal művésznőt, aki ma reggel, kártársai és a közönség igaz részvételével kisérve Budapestre utazott, hogy a temetés iránt intézkedjék.

— **Kikerekítik a színházi hely-árakat.** A városi tanács az aprópénz hiányra való tekintettel ma elrendelte a színházi helyárak kikerekítését. Az 50 fillérenél kisebb összeget lefelé, az 50 fillérenél magasabbat felfelé kerekítik ki koronákra.

A színházi irodák jelentése:

A Csokonai-színházban ma kedden B) bérletben Heltay Andor makacs rekedtsége miatt a Cigány grófnő helyett a Próbaházasság c. nagyszerű énekes vigjáték kerül színre, amelynek magyaros levegője, rendkívül mulatságos, kacagtató jelenetei, pompás magyar nótái a legnagyobb színházi élvezetet nyújtják. Heltay szerepét Erdély Kálmán játssza.

— **Hejermans gyöngyörű színműve, a Lotte,** amely Budapesten olyan nagy sikert aratott, szerdán este C) bérletben kerül színre a Csokonai-színházban. A nagyhatású darab főszerepét Szilassy Ida, Bánhid József, Bakoss Sarolta, Lukács Julia, László Gyula, Egedy Lenke, Heltay Andor és Rónai Viktor játsszák. Jegyek már váltakoznak.

— **Az új műsor a Vígyszínházban** páratlanul álló sikert aratott. A Siófok gyöngye operettnel Kovács Lily egy csapásra meghódította a közönséget kiváló művészetével, ugyszintén Dán Norbert, a híres mozi színész is nagy hatást ért el különösen gyönyörű hangjával. Gách János pompás jelmezes táncszámai is művészi produkciók. Szemere és Kabók pompás alakításai, de általában Anday, Iványos, Javor, Ernyey is a legjobbat nyújtják a 4 kis apróságban és 15 magánszámokban, mely ma gazdagabb lesz egygyel, a Radó Ilus fütty- és előadó művésznő számaival.

— **Cesarina** (A világ urnöje) harmadik folytatását mutatja be az Uránia. Jegyelővétel délelőtt 10—12-ig, pénztárnítás délután 4 órakor.

— **Pearl White** főszereplésével az Aranyvilla amerikai kalandor-történet harmadik részét mutatja be az Apolló. Jegyelővétel. Előadások 6 és 8 órakor.

— **Tarsan** (a dsungel gyermeke), egy amerikai filmóriás. Budapest közönsége elragadtással nézi ezt a csodálatos filmet.

SPORT.

DTE—DEAC 0:0

Eldöntetlen eredménnyel végződött a szezon legizgalmasabb és leghevesebb mérkőzése. Mintegy 2000 főnyi sportközönség gyönyörködött a mindvégig heves, erős iramu és izgalmas játékban. A DTE Balla és Gerő, a csapat két főerőssége helyén volt kénytelen ifjúsági tartalékokat szerepeltetni, ennek dacára szebb, stílusosabb futballt játszott a teljesen komplett felállítású, sőt még az Okrós Károlyval is megerősített DEAC-nál. Az első félidőben és a második félidőben egészen a 25-ik percig a DTE uralkodott a helyzetet és csak csatárai balszerencsésén mulott, hogy néhány góllal nem terheltek meg ellenfelük kapuját. A második félidő 25-ik percében Darvas megsérülve kiáll, mire a DTE összeroppan és csak Szabó kapus hámulatos védéseinek köszönhető, hogy a hevesen támadó DEAC nem tudott eredményt elérni. A DEAC magas, hosszú labdákkal dolgozik, melyek azonban oly jó technikájú csapattal szemben mint a DTE, nem vezethetnek eredményre. Játékosai gyorsak és erőteljesek, azonban a két hátvéd annyira kihasználja testi erejét, hogy az határozottan a játék szépségének rovására megy. Mindkét csapat játékosai tudásuk legjavát nyújtották, egyénileg Szabó, Fejér és Barta voltak a legjobbak. Káldy Zsigmond (DMTK) mintaszerű eréllyel és körültekintéssel bíraskodott.

— **DMTK—KSE 5:2 (3:1)** Kisvárdán játszott a két csapat. A DMTK heves és erős küzdelem után biztosan győzött Szotyori (3) Mertin és Fejér Góljaival. Bíró: Urbanovics.

— **NYTVE—DNVSC 8:0.** Bíró: Machó.

— **DVSC II.—DTE II. 3:1 (1:0)** Bíró: Tamássy.

— **A Move. löversenye.** Ujjalussy Gábor ezredes értesítette ma a városi tanácsot, hogy a Move. lovaszakszövetség november 7-én a debreceni löversenyterén löversenyt rendez. A verseny egyik száma a helyi mezőgazdák versenye lesz. A Move. arra kéri a várost, hogy erre a versenyre 2000 koronás díjat tűzön ki. A városi tanács a Move. kérését teljesítette.

Linoleum-Áruház

Szőnyeg, Linóleum és ágykészlet nagy választékban. Gummi-kabátok gyári árban.

HAAS LIPÓT Linoleum-Áruházban
Ferencz József-út 58. Megyeháza mellett.

Elsőrendű fedélcserép és darabos mész

kisebb-nagyobb mennyiségben kapható

Weisz
Booskai-tér 2. D. M. K. E. vel szemben.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULO I.
Telefon: 13-65.

Mindenféle bádógosmunka

ereszesatornák, horgonyozott vaslemezből üstházak üsttel napi áron beszerezhetők. Javításokat elvállal

CZITROM LAJOS
épület és díszműbádógos, Király-utca 2.

Brilliánsért Aranyért Ezüstért
bámulatos árat fizetünk
Braun A. és Tsa
ékszerkészítők
Piac-u. 28. Passage.

Szűfős káposztás kádak

borvedrek és mindennemű faedények kaphatók

PAULÓNÁL
Pesti-utca 2. szám.

Gyertya Kocsi-kenőcs Terpentin Lenolajkence Horganyfehér Litophon és minden egyéb festék-, fűszer- és gyarmatáru benzerezővel

Adorján Jenő és Tsa
fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő cég, Piac-u. 83. sz. az udvarban.

Új cipőraktár

legelőszobb bevásárlási forrás

József kir. berceg-utca 2.
Vígyszínházzal szemben.

Mustot Ujbort

Óbort
vesznek legmagasabb napi árrban
Friedländer Testvérek
bornagykereskedők
Széchenyi-utca 29. sz.

Veszek bort

bármilyen nagy mennyiségben, legmagasabb napi árrban.

Borbizományi üzlet,
Varga-utca 34.

Debreczeni Közvetítőbank R.-T.
Ferencz József-út 42. (Pannonia udvar.)

Közvetíti:
Házak és földbirtokok eladását. Vállalatok és ügyletek finanszírozását. Bank- és magánkölcsönök folyósítását. Árú és termények bevásárlását és eladását.

Elvállalja:
Előkelő cégek képviseletét. Vállalatok létesítését. Felszámolásokat, egyeztetéseket lebonyolítását. Üzleti könyvek és mérlegek felülvizsgálatását kiváló szakértők által.

Egy telen át sok pénzt takarít meg, ha **„Lucifer“** takarékgyertyával világít. (1/2 decileter benzinnel 6 órán keresztül ég.) Kapható a **„HANGYA“** üzletében, Rózsa-utca 2. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög K 15—, minden további szó K 150. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTEL.

Aranyat.

ezüstöt, briliánsokat legmagasabb árban vesznek Schiffmann ékszerész, Piac-utca 67.

Ócska ólomot

tisztított állapotban bármely mennyiségben (10 kgtól) veszünk. — Cim a kiadóban.

Elsőrendű tűzfát nagyobb mennyiségben veszünk. Arajánlatot kérjük lapunk kiadóhivatalába beadni.

4 szobás családi házat megvételre keresek. Közvetítőt díjazok. Cim a kiadóhivatalban.

ELADÁS.

Kitűnő minőségű gyermekharisnyák olcsón kaphatók **Dr. Hegedűsné Gyermekdivatházában** Simonffy-utca 2. szám.

Mindentéle új és használt butorok legolcsóbban beszerezhetőek Piac-utca 37. (Kis-templombazár.)

Eladó új és használt butorok a legszebb kivittől a legolcsóbbig. József királyi herceg-utca 20.

Köser libazsir házilag készült olcsón eladó. Piac-utca 72. I. emelet.

Órlási

Japán krizantémum vágya és tövesen kapható. — Ugyanott egy gazdálkodónak alkalmas téli kabát szalonért is eladó. Rákóczi-utca 28. szám. Keresztépilet.

Varrógép

jó karban levő jutányos áron eladó. Tócsokert, Faiskola-u. 7.

Férfi ruhák

jókarban levők eladók Miklós-u. 37. Herczegné.

Fajviza

kölyköt adok két darab házőrző komondor kölyökért. Simonyi-ut 17.

Tiszta

egész ives makulatura papír (újság) kapható lapunk nyomdájában.

Villanymotor

indítóval, kapcsolóval, vezetékkel eladó. Unio fátalep, Ispótytelep 1.

KERESLET.

Izraelita vallású gyermekek elemi vagy középiskolai tanulók oktatását elvállalja ellenséges megszállás alatti területéről menekült diák. Héber olvasás tanítására is vállalkozik. Címe a kiadóhivatalban meg tudható.

Házgondnok

vagy házfelügyelői állást vállalna magántisztviselő. Megkeresést a kiadóba kér «Megbízható» jellegre

Fülöp Nővérek

női divatterme Péterfia 14. Speciáliták angol és francia kosztümökben és egyéb különlegességekben. Férfi angol munkás és tanuló felvételük. Finom szövetekben nagy választék.

Fűtőt

keresünk a folyó fűtési időnyvre. Jelentkezhetni pénzügyi széképület 1. emelet 12. szobájában.

Egész házat

bérelnek udvarral a város belterületén, vagy a közeli külsőségen azonnali vagy későbbi beköltözésre. Cim meg tudható a kiadóhivatalban.

VEGYES.

Plisse-Gouvre harangszoknyákból is készit Farkas Bella, Arany János-utca 20.

Jó

házi koszt kapható. Cim a kiadóba.

Tarka

szálkás szőrű vadaskutya (találtatott). Tulajdonosa átveheti Bethlen-utca 50. szám alatt.

Plisse-Gouvre

munkák gyorsan, szépen olcsón készülnek Péterfia-utca 25.

Gyermekeket

az iskolaidény kezdetével (ritualis kosztúrra) válalok teljes ellátásra. Legjobb gondozást biztosítok. Herczegné, Miklós-utca 37.

Törley- és Palugyay-féle pezsgők,
Legkiválóbb csemegeborok és italok,
Ostsee, göngyölt csemege-halak,
Oroszhalak, heringek, valódi hollandi kővér pácolt halak legjobb minőségben beszerezhetőek nagyban is

Ullmann Salamon

Kereskedelmi Részvénytársaság fűszer- és csemege osztályán Piac-utca 69. Vármegeházával szemben.

Arany, ezüst ékszerek

alakítását és javítását legolcsóbban és leggyorsabban készíti

WEISZ ékszerész, Püspöki palota.

Vásznat, Szövetet, Selymet, Szőrmét, Bőrt stb.

8 nap alatt német anylín festékekkel legtartósabban és legszébben bármilyen színre fest a közkedvelt

„KOZPONTI“ keletkező és vegytisztító intézet Varga-u. 1. szám, Iparbank-épület Menaküteknek árkedvezmény!

ÖNNEK IS VAN EGY FOLTJA

Próbálja meg **EXOL** peccsét és lőtisztító szorral
Az eredmény biztos! Minden háztartásban nélkülözhetetlen!
Mindenütt kapható. Debreceni fő-rakata, Gyógyáru Kereskedelmi r.-l-nál. Készíti a HUNNIA győgyárat Budapesten, Erzsébet-körút 56.

ÉDES NEMES PAPRIKA, 128^{0/0} zsirszóda, Japán rizs, bors, KOCSI-KENŐCS és mindenféle fűszer- és gyarmatárak legjutányosabb árakban beszerezhetőek

Friedmann és Asztalos fűszernagykereskedőnél Széchenyi-utca 6. szám.

Costümkelmék, ruhaselymek nagy választékban.

Saját női szabóság!!! **FRIEDMANN IGNÁC és FIA** női divat és confectio áruháza Piac-utca 61., télemelet.

Cigarettafüvelkek és papírok bármely minőségben és mennyiségben kaphatók

FRANKL REZSŐ Budapest, VI., Hajós-u. 20. Kérjen mintázott arajánlatot!

Hornyolt és hódfarku fedélcserep kapható **SCHIFFMANN** építkezési anyagraktárában, PESTI-UTCA 3. SZÁM.

Egy bőrkereskedő segéd

valamint egy gyakorlott pénztárkezelő azonnal felvétetik.

Herskovics József

bőr- és cipészkereskedő **PIAC-UTCA 70. SZÁM.**

Kalapüzem

Női és férfi kalapok újjalakítása 3 nap alatt Piac-utca 9. sz. Városi és állami tisztviselők előnyárban részesülnek.

Rózsa Áruház Női és leány felöltők, kalapok Debreczen. Alföldi palota.

Óriási választékban érkezték elismert legolcsóbb árban.

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

HA PÉNZT AKAR megtakarítani, készítsesse ruháit

ROTH M.

uriszabónál, öltönyöket legjobb kivittelben tiszta gyapjú szövetből 3500 kor-tól már készit. József kir. herceg-u. 3. Arany Bika bérház.

A Keresztény Fatermelő Szövetkezet tagjai **tűzifára**

rendelést eszközölhetnek állandóan úgy hasáb, mint aprított állapotban minden mennyiségben, előleg befizetéseket elfogadjak, új tagokat felvesznek, a szállítás e hó 20-án kezdetét veszi.

Polyánszky Oroszt

tűzifa- és szénkereskedő, Piac-utca 58. Szoboszlai-ut 1. 181. Telefon 182.

Mindentéle

lakatos szakmába vágó munkát elvállalok.

Új tűzhelyek és kályhák állandóan raktáron.

FEKETE LAJOS lakatosmester PIAC-UTCA 66. SZÁM.

Vértessy Testvérek

Hatvan-utca 53. szám.

Autó, szántógép, nyersolajmotor, lokomotívok szakszerű átalakítása. Szerszámgyári és malomjavítószek. autogéphegyszékeket eszközöl.

Friss tojást

kisebb-nagyobb mennyiségben napi árban állandóan veszek. Vidéken bevásárlókat keresek. **Pollák Zsigmond** tojásnagykereskedő Debrecen, Miklós-u. 13.

Modernül berendezett szücs műhelyemben javítások és alakítások jutányos árban elfogadhatnak.

ADLER szücsmester Széchenyi-utca 40.

Zománcozott fűzőedények

különléte olcsó árban kaphatók **FÜLÖP bádogos** Debrecen, Csapó-u. 3.

Felölös szerkesztő: **Dr. HEGEDŰS LORÁNT.**

Kiadó: **HEGEDŰS ÉS SÁNDOR** Irodalmi és nyomdai részv.-társ.